

Hildegunn Neteland
Mongstadvegen 1294
5953 FONNES

Oslo, 09.10.2023

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/6730

Saksbehandler:
Trygve Helgerud

Oppsummering etter befaring og avslutning av sak

Miljødirektoratet har vært på befaring på Kaland/Leirvåg i Austrheim kommune 19. september 2023 etter tips om gravearbeider i forurenset grunn. Vår vurdering er at det ikke utføres gravearbeider som sprer forurensning. Siden det ikke ble observert hverken nylige utførte, eller pågående gravearbeider i forurenset grunn, frafalles også vårt varsel om tvangsmulkt datert 11. juli 2023.

Vi varsler imidlertid at området der det er deponert tørrstoff vil bli registrert som et område med mistanke om forurensning i databasen Grunnforurensning. Det kan derfor ikke graves i massene uten å først kartlegge innholdet av miljøgifter.

Bakgrunn

I tidsperioden 2007-2011 ble det deponert tørrstoff fra TCC-rensing av borekaks (heretter omtalt som "tørrstoff") på en landbrukseiendom på Kaland/Leirvåg¹. Det var selskapet TWMA AS som stod for rensingen av borekaket, mens Odd Haugen Maskinstasjon AS transporterte tørrstoffet til eiendommen på Kaland/Leirvåg. Dette ble kjent for Miljødirektoratet rundt 2011 og deponeringen ble da stoppet. TWMA AS hadde en tillatelse etter forurensningsloven til å behandle borekaks, og ifølge tillatelsen skulle tørrstoffet leveres til godkjent mottak eller behandlingsanlegg. Det ble aldri gitt noen tillatelse til annen bruk av tørrstoffet.

I mai 2023 mottok Miljødirektoratet tips om at det foregikk gravearbeider på landbrukseiendommen på Kaland/Leirvåg, og at tørrstoffet nå ble gravd opp og brukt til bakkeplanering ulike steder i Austrheim kommune. Miljødirektoratet sendte 11. juli 2023 brev til Odd Haugen Maskinstasjon AS, der Miljødirektoratet påpekte plikten til å stanse eventuelle arbeider som kunne spre forurensning. Miljødirektoratet mottok ytterligere tips i løpet av juli og august 2023, samt svar fra Odd Haugen Maskinstasjon AS. På bakgrunn av tipsene og korrespondansen med Odd Haugen Maskinstasjon AS gjennomførte Miljødirektoratet en befaring på landbrukseiendommen og tilstøtende næringseiendommer 19. september 2023.

Til stede på befaringen var grunneierne representert ved Odd Haugen og Bjarne Neteland og Miljødirektoratet representert ved Henning Gøhtesen, Ingrid Torsnes og Trygve Helgerud.

---

¹ Gbnr 128/2 eies i dag av Hildegunn Neteland. Gbnr. 128/111, 130/150, 130/151 og 130/152 eies av Odd Haugen. I dette brevet omtales alle disse eiendommene samlet som "Kaland/Leirvåg").

Observasjoner og vurderinger under befaringen

Under befaringen ble området og pågående aktiviteter undersøkt. Det ble observert at det pågår utfylling og/eller planeringsarbeid på både eiendommene tilhørende Odd Haugen og eiendommen tilhørende Hildegunn Neteland. Utfyllingen på eiendommen til Neteland gjøres med formål om å etablere dyrkbar mark. Haugen sine eiendommer skal utvikles til næringsformål.

Så langt Miljødirektoratet er kjent med, er tørrstoffet deponert i det sør-østre hjørnet av eiendommen til Neteland i perioden fra 2007-2011. Dette området er markert med en grønn firkant på kartet i vedlegg 1. Under befaringen var det ingen spor som tydet på at det nylig hadde vært gravd opp masser i dette området. Det var ikke spor etter pågående graving i området, og det hadde vokst til med vegetasjon. Det kom også frem under befaringen at tørrstoffet trolig er blandet med stedlige masser og at det per i dag er overdekket med 1-3 meter jord/leire. Det ble opplyst at når bakkeplaneringen er fullført skal overdekningen reduseres til ca. 70 cm.

Haugen opplyste også om at det per i dag ikke transporteres masser ut av området på Kaland/Leirvåg. Det blir kun fraktet masser inn på området. De massene som i dag kjøres inn på området, blir ifølge Haugen hentet fra Storemyra på Mongstad industriområde. Det ble under befaringen opplyst at det kjøres masser fra Storemyra både til området på Kaland/Leirvåg og til en eiendom i Austrheim sentrum der det også pågår bakkeplanering.

Dette er i overenstemmelse med de observasjonene som ble gjort under befaringen, det var ingen spor som tydet på at masser blir fjernet fra området. Det ble imidlertid opplyst at det er planlagt å kjøre noe jord- og leirmasser fra Kaland/Leirvåg til eiendommen i Austrheim sentrum på et senere tidspunkt. Dette dreier seg om jord- og leirmasser som kommer fra Storemyra og som mellomlagres på Kaland/Leirvåg. Disse massene oppbevares separat fra massene som inneholder tørrstoff. Fra næringseiendommen til Haugen kjøres det også ut noe sprengstein, grus og pukk, men heller ikke disse massene har vært i kontakt med tørrstoffet.

Miljødirektoratet vurderer at plasseringen av tørrstoffet stemmer godt overens med det som Haugen har tegnet inn på kartet i vedlegg 1. Denne plasseringen stemmer med historiske flyfoto av området. Tidligere gikk det også en lavhengende kraftledning over eiendommen. Denne kraftledningen vanskeliggjorde utfylling i dette området og begrenset muligheten til å fylle ut vest for der tørrstoffdeponiet er tegnet inn på kartet.

Basert på observasjoner under befaringen vurderer Miljødirektoratet at dagens aktivitet på området ikke nevneverdig berører massene som inneholder tørrstoff. Det utføres ikke gravearbeider i massene der tørrstoffet ligger, og er graves heller ikke ut masser rundt. Tvert imot fylles det opp med rene masser rundt området der tørrstoffet ligger.

I 2011 utarbeidet Bioforsk (nå Nibio) to rapporter² som tar for seg tørrstoffet og avrenningen fra tørrstoffet der det er plassert i dag. Rapport 109/2011 viser at tørrstoffet ikke kan ses på som rene masser. Det er blant annet målt relativt høye konsentrasjoner av olje. Det fremgår av rapporten at det er påvist lave verdier for PAH. Miljøgiftene PCB og cyanid er ikke detektert.

---

² Bioforsk Report Vol. 6 Nr. 149/2011 og Bioforsk Report Vol. 6 Nr. 109/2011

Gjennomsnittsverdiene for tungmetall er under grenseverdiene for tilstandsklasse 1, men maksimumsverdiene av noen tungmetaller er i tilstandsklasse 2. Rapport 149/2011 ser på avrenning fra tørrstoffet og konkluderer med at selv om det er forhøyet innhold av barium, suspendert stoff og klorid, har ikke dette en signifikant ødeleggende effekt på livet i bekken som passerer deponistedet. Det påpekes imidlertid at ytterligere undersøkelser er nødvendig før det kan deponeres mer tørrstoff i området. Selv om tørrstoffet ikke er lovlig deponert på området, anser Miljødirektoratet, under forutsetning om at det ikke graves i tørrstoffet, at det ikke utgjør noen stor miljørisiko. Bekken som går under området der tørrstoffet ligger er lagt i rør og kommer ikke i kontakt med tørrstoffet. Tørrstoffet ligger i dag godt tildekket med jord- og leir-masser. Det er imidlertid viktig å huske på at massene med tørrstoff ikke kan ansees som rene uten at dette dokumenteres gjennom analyser.

Varsel om registrering i databasen Grunnforurensning

Miljødirektoratet vil ikke kreve massene fjernet, og har vurdert at tørrstoffet kan bli liggende selv om de ikke er lovlig deponert der. Forutsetningen for dette er at massene blir liggende i ro med et topplag av ren jord.

Miljødirektoratet vil derfor registrere lokaliteten i grunnforurensningsdatabasen med mistanke om forurensning. Se varsel i vedlegg 2, og hva som er registret i vedlegg 3.

Dette betyr at man ikke kan grave i eller flytte tørrstoffet uten at det er godkjent av forurensningsmyndigheten. For at registreringen i grunnforurensningsdatabasen skal fjernes, så må man gjøre undersøkelser og dokumentere at massene er rene.

Avslutning av sak

På bakgrunn av observasjonene under befaringen, og registreringen i databasen grunnforurensning, velger Miljødirektoratet å avslutte saken. Dette gjøres under forutsetning om at tørrstoffet får ligge urørt. Det vil si at det ikke graves i tørrstoffet og at alle aktiviteter/arbeider rundt tørrstoffet gjøres på en slik måte at tørrstoffet ikke forstyrres.

Det ble i brev 11.juli 2023 varslet av det vil fattes vedtak om tvangsmulkt. Dette varselet frafalles, og det vil ikke fattes vedtak om tvangsmulkt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Trygve Helgerud
sjefingeniør

Kopi til:

Austrheim kommune
Statsforvalteren i Vestland
Naturvernforbundet i Nordhordland

Sætre marka 2   5943   Austrheim